

PEDAGOGISKT MATERIAL TILL FÖRESTÄLLNINGEN *GAME OVER*

Detta fördjupningsmaterial är baserat på Banditsagors föreställning *Game Over* efter en saga av Henrik Bromander. Föreställningen riktar sig till barn från 6 år och spelas på turné under hösten 2015 och våren 2016. I materialet hittar du bland annat diskussionsfrågor kring pjäsens tema, tips på litteratur och praktiska övningar att göra tillsammans efter föreställningen. Materialet är till för att inspirera och stödja dig som pedagog i uppföljningen av teaterupplevelsen. Du som pedagog är fri att välja en eller flera av de övningar som passar dig och barngruppen bäst.

Materialet består av fristående övningar som kombineras efter behov och önskemål.

SPELET

Spela spelet som Lisa spelar i föreställningen. Återupplev föreställningen i den digitala formen och upptäck karaktärerna på nytt.

Spelet är anpassat för mobiler, surfplattor och datorer och ett samarbete med spelföretaget Number TwentyFive Entertainment.

För att spela, besök webbsidan: www.banditsagor.se/GameOver

Samtliga animationer är gjorda av Raquel Meyers.

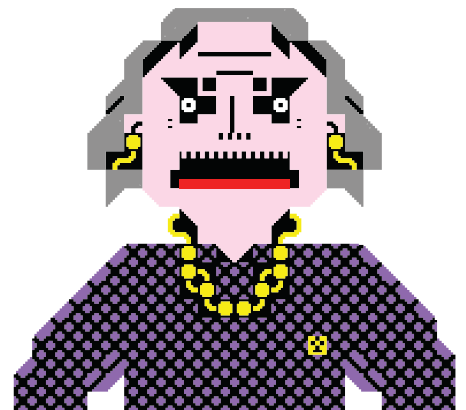
FRISTÅENDE ÖVNINGAR KOPPLADE TILL FÖRESTÄLLNINGEN GAME OVER

Skapa, rita och måla

Med hjälp av olika material, färger och mönster kan barnen skapa konst utifrån föreställningen. Låt alla fundera över föreställningen en liten stund. Enskilt eller i mindre grupper får de sedan genom kollage beskriva exempelvis karaktärer, ett minne från teaterupplevelsen eller en känsla utifrån pjäsen. Titta på varandras kollage och fånga upp betraktelser. Låt därefter den som skapat berätta hur den tänkte.

Samtal om föreställningen och temat

Sitt tillsammans i ring och samtala om föreställningen ni sett. Utgå gärna från nedanstående frågor som kan hjälpa er att beskriva, tolka och reflektera kring *Game Over*.

Beskriva

- Vilka personer var med i pjäsen?
- Hur började pjäsen?
- Hur såg Lisa/Pappa ut?
- Vad hände i spelet med flickan som Pappa tillverkade?
- Hur betedde sig omgivningen när de fått reda på att Lisa var sjuk?
- Vad var det sorgligaste/roligaste/läskigaste/mest oväntade i föreställningen?

Tolka

- Varför hade Pappa svårt att prata med Lisa om hennes sjukdom?
- Vad hände med Lisa när hon dog?

Reflektera

- Tror du att Lisa/Pappa var rädd för något? Vad, i så fall?
- Hur tror du att Pappa och Leo har det efter att Lisa dött?
- Vad tror du händer efter livet?
- Vad är viktigt när vi lever? Vad behöver vi för att må bra?
- Vad kan vara bra/dåligt med att spela?
- Vad brukar du spela för spel?

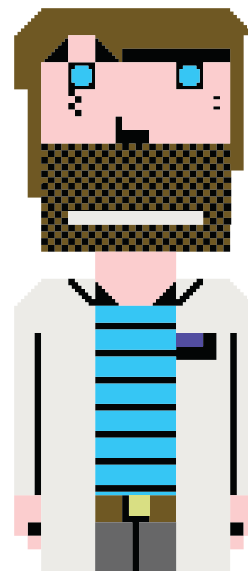

Sätt ord på känslouttrycken

Barn kan ha upplevt olika känslor under föreställningen. Som kan dyka upp efteråt. Konkretisera känslouttrycken genom att låta barnen beskriva olika känslor. Kanske tyckte de att pjäsen var sorlig, rolig, läskig, tråkig, konstig eller allt på samma gång. Hur känns det i kroppen när en är ledsen eller saknar någon? Hur visar en att en är glad, rädd, nyfiken eller besviken?

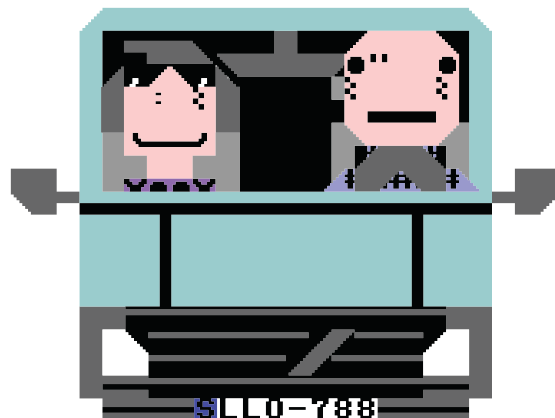
Agera och spela scenerna själva

Dela in barnen i mindre grupper. Be dem tänka ut en sekvens från föreställningen och låt dem sedan göra en scen. Låt grupperna spela upp scenerna för varandra. Prova till exempel att spela upp scenen när Lisa vaknar på sjukhuset och träffar doktorn och sin familj, eller gör sekvensen när pappan åker runt i världen och blir intervjuad i TV om spelet och Lisas sjukdom. Det är fritt att förlänga, fördjupa eller förändra scenerna.

Intervjua personerna i pjäsen

Välj en karaktär från föreställningen ni vill se framför er igen och ställ frågor till den. Gör övningen två och två eller i större grupp. Låt barnen spela de olika personerna i pjäsen (Lisa, Pappa, Leo, Mormor, Morfar, Salka Saarinen) och låt de övriga intervjua dem om saker de vill veta. Fantisera och improvisera kring karaktärerna och låt dem förhålla sig fritt till berättelsen. Fråga exempelvis Lisa vilket hennes favoritämne i skolan är eller hur hon skulle vilja att hennes begravning skulle se ut.

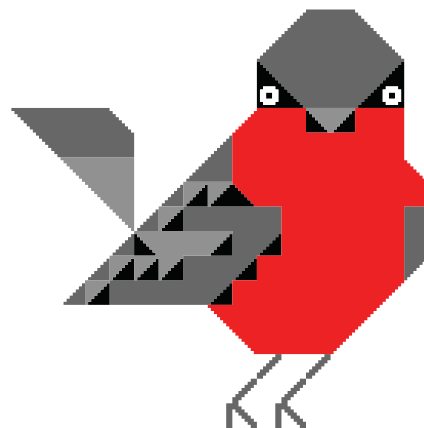

Heta stolen

Alla, inklusive du som leder övningen, sitter i en ring på stolar (det finns även en extra stol). Du läser upp påståenden. De som håller med om ett påstående byter plats, de som inte håller med sitter kvar. Efter påståendena kan du fråga och fördela ordet kring hur de som reste sig, respektive de som satt kvar, tänkte.

Påståenden:

- Människor är rädda för att prata om döden
- Vi borde prata mer om döden
- Sjukdom kan föra något gott med sig
- Döden är inte otäck på film eller i spel
- Vuxna vet mer om vad som händer efter döden
- Det vore bra om vi inte visste att vi skulle dö
- Du behöver hjälp från andra när du är sjuk
- Jag skulle vilja leva för alltid
- Det är bra att vi blir påmindas om att vi ska dö
- Barn och vuxna är rädda för döden på olika sätt

TIPS PÅ LITTERATUR MED LIKANDE TEMA

Barnlitteratur

Adjö, Herr Muffin av Ulf Nilsson och Anna-Clara Tidholm

Bröderna Lejonhjärta av Astrid Lindgren

Dödenboken av Pernilla Stafelt

Junker Nils av Eka av Astrid Lindgren

Lilla Döden hälsar på av Kitty Crowther

Min syster är en ängel av Ulf Stark

Roy av Gro Dahle

Oscar och den rosa damen av Eric-Emmanuel Schmitt

Läsning för vuxna

Leka för livet av Lars H Gustafsson

MEDVERKANDELISTA

Text: Henrik Bromander

Manus: Banditsagor

Regi: John Hanse

Grafik: Raquel Meyers

Scenbild, ljus- och ljudkomposition: Jonas Åkesson

Rörelsehandledning: Clara Bankefors från Arkeolog 8

Speldesign: Tobias Kärrman

Producent: Anna Jonsson Björck

I rollerna:

Lisa - Sanne Ahlqvist Boltes

Pappa - Oskar Stenström

VAD HANDLAR PJÄSEN OM?

När nioåriga Lisa drabbas av en sjukdom, en riktigt farlig sådan som är svår att bli frisk ifrån, får hennes pappa en idé. Han tillverkar ett mobilspel som ska lära Lisa och hennes familj att hantera det allra värsta som kan hända. Spelet blir en oväntad succé och plötsligt förändras hela tillvaron för familjen.

Föreställningen tar upp det orättvisa i att även barn kan bli sjuka. Den handlar också om spelande, är det en verklighetsflykt eller ett viktigt verktyg? Och så visar den vuxna som betar sig som små barn, och barn som visar sig vara mycket smartare än vad omgivningen tror.

OM BANDITSAGOR OCH FÖRFATTAREN HENRIK BROMANDER

Banditsagor är en fri teatergrupp baserad i Malmö och har sedan starten 2008 producerat föreställningar framför allt för den yngre publiken. Banditsagor arbetar uteslutande med turnerande verksamhet riktad till skolor och bibliotek och spelar huvudsakligen runt om i Skåne. Bland tidigare produktioner kan nämnas: *Boom*, *Stora Sören och Lilla Limpan*, och *Baby Yaga*.

Henrik Bromander är författare och serietecknare. Han debuterade 2005 med serieboken *Hur vi ser på varandra*. Sedan dess har han släppt ett flertal serieböcker, bland annat den uppmärksammade *Smålands mörker*, som i samarbete med John Hanse blev till teater på Regionteater Väst i Växjö 2013. Henrik Bromander har även författat *Stora Sören och Lilla Limpan* samt *Robins bok*, som båda tidigare dramatiserats av Banditsagor.

BANDITSAGORS TANKAR OM FÖRESTÄLLNINGEN

Att med sagans hjälp göra döden lite mer lätthanterlig är inget nytt grepp. Astrid Lindgren har sagt "Man måste lära sig att leva så att man blir vän med döden. Tror jag tralala." och hon försökte göra detta med hjälp av sina berättelser. En stor inspirationskälla till detta projekt har varit Astrids verk *Bröderna Lejonhjärta* och *Junker Nils av Eka*. Den senare är en berättelse där hon låter kontrasten mellan ett barn som ligger och väntar på att dö i en stuga möta barnets fantasivärld i form av en medeltida saga.

På ett liknande sätt har vi närmat oss temat i *Game Over*. Vi har velat skapa en slags virtuell värld för karaktärerna att gå in och ut ur. På ett allvarligt, respektfullt och för målgruppen anpassat sätt, har målet varit att tankar och funderingar om döden ska gå att möta genom den virtuella världen. Både för det sjuka barnet, familjen och för publiken.

SAMARBETSPARTERS PEDAGOGISKT MATERIAL

Cancerrehabiliteringsmottagningen Kristianstad är en öppenvårdsmottagning som vänder sig till personer som har eller har haft cancer och till familj och närstående.

Patienter och närstående, såväl vuxna som barn, kan kontakta enheten för rehabilitering och stöd i form av samtal och kognitiv beteendeterapi individuellt, i par, som familj eller i grupp. Mottagningen arbetar även med fysisk träning, avspänning, akupunktur, undervisning, information och sexualrådgivning. Cancerrehabiliteringen har bred och mångårig erfarenhet av cancervård och består av kurator Johan Olsson, sjuksköterska, sexualrådgivare Andrea Magnusson, sjukgymnast Kerstin Lundgren och rehabiliteringskoordinator Hanna Ekman.

För mer information: <https://www.skane.se/sv/Webbplatser/CSK/Centralsjukhuset-Kristianstad/>

Nära Cancer har utvecklats för att skapa trygghet genom kunskap och gemenskap för unga anhöriga till någon som har cancer. Initiativet till en webbplats för unga som står nära någon som har cancer togs av Katrin Bartfai Jansson, läkare vid Onkologiska kliniken, Universitetssjukhuset Örebro. Tillsammans med Johanna Joneklav, kurator på samma arbetsplats, har idéer och innehåll utvecklats under 2012-2013 och resulterat i Nära Cancer. Mer information hittar ni på: <http://naracancer.se>

Nedan följer ett informationsblad framtaget av Nära Cancer, om hur man kan prata om sjukdom och död med barn.

Stort tack till

Cancerrehabiliteringen på Kristianstads sjukhus

Nära Cancer

Vid frågor & synpunkter kontakta

Anna Jonsson Björck, Producent Banditsagor

anna@banditsagor.se

0709-928659

Hur kan jag tala med barn om sjukdom och död?

Det kan vara för att ni sett en föreställning som den här, för att någon i familjen dött, eller av en orsak du inte känner till: förr eller senare vill alla barn tala om döden.

Om det inte ligger så nära dig själv är det oftast lättare att lyssna på barnets funderingar och frågor. När du själv är orolig eller sörjer kan det vara svårare. Men det är inte farligt för små och stora barn att se att föräldrar eller andra vuxna är ledsna eller oroliga. Det är ofta värre att se falska leenden och uppmuntrande ord som inte stämmer överens med de känslor barnet märker av. Däremot är det viktigt att barnen, oavsett ålder, får känna sig som barn och att de vet att vuxna kan hantera situationen. Även om det är så att ni oroar er för att någon nära barnet kommer dö, så kan ni visa barnen att om så sker, så kommer vuxna omkring dem att kunna hantera situationen och ta hand om barnen som är kvar.

För små barn, ca 3-5 år, kan döden innebära att någon är stilla och inte rör sig. Att döden är oåterkallelig förstår de inte än. Den insikten kommer ofta först i 7-årsåldern (eller långt senare). Senare kommer även rädsla för att fler personer i omgivningen kan dö, och barnet funderar på vilka konsekvenser det kommer få för honom eller henne själv. När du talar om döden med barn, så ta dig tid att lyssna! Vad vill barnet veta egentligen, vad vill de berätta för dig? Tänk på att inte använda symbolspråk som ”somna in” eller ”gå bort”. Barn har en mer konkret förståelse av orden och det blir missförstånd.

Vill du veta mer hittar du information och länkar på Nära Cancer/Att stötta unga anhöriga: www.naracancer.se/sv/For-dig-som-vuxen/